

KRONIKA
INSTYTUTU PASTORALNO-KATECHETYCZNEGO KUL
ZA ROK AKADEMICKI 2003/2004

Instytut Pastoralno-Katechetyczny (IPK) posiada 6 katedr i zatrudnia 16 pracowników etatowych, pracujących w 3 specjalizacjach:

1. Specjalizacja **teologii praktycznej** (7 pracowników), w skład której wchodzi katedry: Katedra Teologii Pastoralnej Ogólnej – kierownik ks. prof. dr hab. S. Bielecki; Katedra Teologii Pastoralnej Szczegółowej – kierownik ks. prof. dr hab. R. Kamiński; Katedra Socjologii Religii – kierownik bp prof. dr hab. K. Ryczan.

2. Specjalizacja **katechetyczna** (6 pracowników), w skład której wchodzi dwie katedry: Katedra Psychologiczno-Pedagogiczna – kierownik ks. prof. dr hab. S. Kulpaczyński; Katedra Katechetyki Integralnej – kurator ks. prof. dr hab. S. Kulpaczyński.

3. Specjalizacja **duszpasterstwa rodzin** (3 pracowników) – kurator ks. prof. dr hab. R. Kamiński.

Dyrektorem IPK w okresie sprawozdawczym był ks. prof. dr hab. Ryszard Kamiński, sekretarzem – ks. dr Andrzej Kiciński. IPK odbył w roku sprawozdawczym 8 zebrań ogólnoinstytutowych i 12 zebrań różnych komisji, dotyczących zwłaszcza organizacji i funkcjonowania Studiów Podyplomowych Katechetyczno-Pastoralnych, które rozpoczęły swoją działalność w Sandomierzu i Kielcach. Podpisano odpowiednie umowy z Instytutem Teologicznym im. Bł. Wincentego Kadłubka w Sandomierzu oraz Świętokrzyskim Instytutem Teologicznym w Kielcach. Podpisano również umowę międzynarodową z Istituto Euromeditareneo z Tempio Pausania z regionu Sardynia (Włochy).

I. KIERUNKI BADAŃ

IPK prowadzi badania w zakresie zbawczej działalności Kościoła tak w wymiarze teoretycznej refleksji nad zasadami kierującymi tą działalnością, jak i nad praktyką duszpasterską. Przedmiotem badań jest praktyczna działalność Kościoła w Polsce oraz teologiczne podstawy, formy i metody praktycznej działalności Kościoła, a także przejawy religijności oraz odnowa duszpasterstwa na odcinku pastoralnym, katechetycznym i duszpasterstwa rodzin.

Specjalizacja teologii praktycznej zajmuje się badaniami nad formami duszpasterstwa, podmiotem duszpasterstwa oraz duszpasterstwem zwyczajnym i nadzwyczajnym w Polsce. Przedmiotem badań są modele posługi charytatywnej, duszpasterstwo

charytatywne w parafii i diecezji, problemy ekologiczne oraz czytelnictwo religijne jako środek formacji religijnej wiernych. Następną grupę badań tej specjalizacji stanowią postawy młodzieży wobec tradycji i wartości religijnych, przemiany w sferze doświadczenia religijnego młodego pokolenia. Trzecia grupa badań dotyczy podstaw duszpasterstwa (chrystologicznych, pneumatologicznych i eklezjalnych), roli Ducha Świętego w życiu i działalności duszpasterstwa Kościoła, znaczenia Biblii w katechezie i przepowiadaniu Kościoła itd.

Pracownicy i doktoranci **Katedry Teologii Pastoralnej Szczegółowej** kontynuowali w roku akademickim 2003/2004 badania nad formami duszpasterstwa, podmiotem duszpasterstwa, modelami posługi charytatywnej oraz rolą katolików w rozwoju środowiska lokalnego. Badania nad czytelnictwem religijnym jako formą duszpasterstwa zostały zakończone i uwieńczone doktoratem obronionym w KUL w grudniu 2003 r. W roku sprawozdawczym zostały zakończone również badania na temat działalności apostołskiej Franciszkańskiego Zakonu Świeckich i duszpasterstwa nauczycieli, których autorzy obronili prace doktorskie w maju i czerwcu 2004 r. Mocno zaawansowany został projekt badań na temat modelu posługi charytatywnej w Polsce, którego skutkiem będzie rozprawa habilitacyjna adiunkta w Katedrze Teologii Pastoralnej Szczegółowej ks. dra W. Przygody.

W roku akademickim 2003/2004 pracownicy Katedry Teologii Pastoralnej Szczegółowej kontynuowali prace organizacyjne i redakcyjne w ramach projektu badawczego pt. „Leksykon teologii pastoralnej” Projekt uzyskał wsparcie finansowe w postaci grantu KBN. Leksykon będzie zawierał ponad 350 haseł merytorycznych i biogramów najwybitniejszych teologów pastoralistów z kraju i zagranicy. Do wykonania projektu zostało zaproszonych ponad 90 autorów z głównych środowisk teologicznych w Polsce. Ukończenie projektu przewidziane jest na 2005 r., a opublikowanie leksykonu nastąpi w 2006 r.

W ramach **Katedry Teologii Pastoralnej Ogólnej** prowadzono badania nad rolą Ducha Świętego w życiu i działalności duszpasterskiej Kościoła oraz znaczenie Biblii w katechezie i przepowiadaniu Kościoła. Ważne miejsce zajmowały badania nad *sacrum* i *profanum* w duszpasterstwie oraz badania czytelnictwa religijnego jako środka formacji religijnej wiernych.

Pracownicy **Katedry Socjologii Religii** w roku akademickim 2003/2004 prowadzili następujące badania naukowe: Przemiany w sferze doświadczenia religijnego młodego pokolenia; Wartości podstawowe w nauczaniu Prymasa Wyszyńskiego; religijność Polaków w opinii czołowych socjologów religii; Kultura religijna we współczesnym społeczeństwie oraz religijność Polaków w okresie transformacji systemowej.

Specjalizacja katechetyczna prowadzi badania z katechetyki formalnej i materialnej, nad odnową katechetyczną w Polsce oraz katechezy w szkole i formacji katechetów. Prowadzi się badania nad symbolami w katechezie i obrazie katechety w opinii katechizowanych oraz problemami na katechezie. Kolejną grupę badań tej specjalizacji stanowi opracowanie koncepcji katechezy osób szczególnej troski, przedstawienie nowych propozycji katechezy parafialnej po powrocie nauki religii do szkoły oraz problematyka nauczania Jana Pawła II skierowana do młodych.

W roku akademickim 2003/2004 zorganizowano XXIV Ogólnopolskie Sympozjum Katechetyczne poświęcone „Katechezie młodzieży”, w czasie którego zajęto się następującą problematyką: Charakterystyka religijno-moralna współczesnej młodzieży;

Podstawa programowa i ogólnopolskie podręczniki do katechizacji młodzieży; Jaki powinien być katecheta dla młodzieży; Konflikty młodzieżowe i próby ich rozwiązywania na katechezie; Młodzież trudna na katechezie; Katecheza młodzieży miejskiej oraz katechizacja młodzieży wiejskiej. Wszystkie materiały ukazały się w książce *Katecheza młodzieży* pod red. ks. prof. dra hab. S. Kulpaczyńskiego (Lublin 2004). Odbłyło się również XXXI Sympozjum KUL-UKSW, organizowane od 1961 r. wspólnie przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (wcześniej ATK) i Katolicki Uniwersytet Lubelski. W tegorocznym sympozjum, poświęconym tematyce „Katecheza młodzieży”, wziął udział ks. rektor Gianfranco Saba z Istituto Euromeditareneo z Tempio Pausania z regionu Sardynia z Włoch. Na sympozjum podjęto następujące tematy: Cele i zadania katechezy młodzieży; Współczesny katecheta młodzieży; Katecheza młodzieży trudnej oraz środowiska wspomagające katechezę młodzieży.

Zakończone zostały badania dr Heleny Słotwińskiej nad kształtowaniem postaw religijnych na katechezie. Wyniki zostały opublikowane w formie książki habilitacyjnej. Autorka ukazała w niej strukturę postaw religijnych, ich dynamizm oraz możliwości ich świadomego kształtowania na katechezie.

Specjalizacja duszpasterstwa rodzin zajmuje się pedagogizacją rodziny, interpretacją w świetle analizy transakcyjnej doświadczenia religijnego, duszpasterstwem rodzin w Polsce, wychowaniem do miłości jako syntezą wychowania, problematyką więzi międzypokoleniowej w kontekście przekazu wartości, pełnienia funkcji wychowawczo-opiekuńczej w rodzinie w zależności od wykształcenia rodziców, postawami młodzieży wobec adopcji, interpretacją w świetle analizy transakcyjnej społecznych uwarunkowań doświadczenia religijnego oraz problematyką propagowania wartości rodzinnych.

Specjalizacja duszpasterstwa rodzin w roku akademickim 2003/2004 zajmowała się następującymi tematami badawczymi: Doświadczenie religijne u młodzieży. Interpretacja w świetle analizy transakcyjnej (badania empiryczne); Kondycja polskiej rodziny: funkcja wychowawcza rodziny polskiej w świetle badań empirycznych; Wychowanie do miłości w aspekcie celów wychowania; Problematyka celów wychowania na gruncie pedagogiki katolickiej; Zagadnienie uwarunkowań funkcji opiekuńczej, postaw rodziców, wpływem doznawania przemocy seksualnej na życie małżeńskie; zagadnieniem rodzinnych uwarunkowań przedwczesnej inicjacji seksualnej oraz przygotowaniem młodzieży do życia małżeńsko-rodzinnego w Polsce.

Podsumowując prace IPK, trzeba podkreślić, że przygotowuje on specjalistów z zakresu teologii pastoralnej i duszpasterstwa, katechetyki i duszpasterstwa rodzin. Wykładowcy wyższych seminariów duchownych, instytutów i kolegiów teologicznych w Polsce z zakresu teologii pastoralnej, katechetyki i duszpasterstwa rodzin to w większości absolwenci tego Instytutu. Podobnie większość pracowników referatów kurialnych (referaty duszpasterskie, referaty katechetyczne, referaty duszpasterstwa rodzin oraz referaty różnych duszpasterstw specjalistycznych) to dawni studenci sekcji wchodzących w skład IPK. Instytut Pastoralno-Katechetyczny KUL prowadzi ponadto wykłady we Lwowie oraz w Podyplomowym Studium Pastoralno-Katechetycznym w Kielcach i Sandomierzu. Corocznie Sekcja Katechetyczna organizuje ogólnopolskie sympozjum dla katechetów, gromadzące ponad tysiąc uczestników, oraz od 31 lat sympozjum międzyuczelniane wraz z UKSW. Pracownicy Sekcji Katechetycznej są rzeczoznawcami do spraw zatwierdzania podręczników do nauki

religii przy Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski. Ponadto pracują w komisjach przygotowujących m.in. *Katechizm dla dorosłych* oraz w Europejskiej Komisji Katechetycznej.

II. ZAJĘCIA PROWADZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW POZA INSTYTUTEM ORAZ STUDIA FORMACYJNE

Ks. prof. dr hab. Ryszard Kamiński prowadził wykłady dla księży diecezji siedleckiej w ramach formacji permanentnej księży od 1 do 10 roku kapłaństwa, wykłady na studium licencjackim Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie – Sekcja św. Jana Chrzciciela w Siedlcach, seminarium naukowe z teologii pastoralnej w Wyższym Seminarium Duchownym w Siedlcach oraz wykłady w Podyplomowym Studium Katechetyczno-Pastoralnym w Sandomierzu i Kielcach.

Ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpa czyński prowadził warsztaty katechetyczne dla katechetów w Lublinie oraz wykłady w Podyplomowym Studium Katechetyczno-Pastoralnym w Sandomierzu i Kielcach.

Ks. prof. dr hab. Stanisław Biellecki prowadził wykłady i seminarium w Świętokrzyskim Instytucie Teologicznym w Kielcach oraz Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach, a także seminarium magisterskie i doktoranckie we Lwowie, seminarium magisterskie w Grodnie i Trnawie, wykłady w Instytucie Nauk o Rodzinie we Lwowie i Tarnopolu oraz wykłady w Podyplomowym Studium Katechetyczno-Pastoralnym w Sandomierzu i Kielcach.

Ks. dr Antoni Tomkiewicz prowadził zajęcia na Wydziale Nauk Społecznych (WNS) KUL w Instytucie Pedagogiki i Psychologii, w Instytucie Pedagogiki Filii KUL w Stalowej Woli, w Instytucie Nauk o Rodzinie, w Podyplomowym Studium Terapeutycznym dla Osób Duchownych, w Podyplomowym Studium Profilaktyki i Terapii Uzależnień, w Wyższym Seminarium Duchownym w Łomży oraz wykłady w Podyplomowym Studium Katechetyczno-Pastoralnym w Sandomierzu i Kielcach.

Dr Beata Parysiewicz prowadziła wykłady z duszpasterstwa rodzin w Instytucie Teologicznym w Sandomierzu, warsztaty z komunikacji interpersonalnej w Archidiecezjalnym Studium Życia Rodziny w Lublinie, wykłady z pedagogiki rodziny w Studium Życia Rodziny w Przemyślu oraz wykłady z pedagogiki katolickiej na WNS KUL.

Ks. dr Wiesław Przygoda prowadził zajęcia na Wydziale Teologicznym UKSW w Radomiu oraz w Punkcie Konsultacyjnym KUL we Lwowie, w Podyplomowym Studium Katechetyczno-Pastoralnym w Sandomierzu i Kielcach.

Ks. dr Kazimierz Świs prowadził wykłady i egzaminy z katolickiej nauki społecznej na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL i na Wydziale Nauk Społecznych KUL w Instytucie Psychologii (studia wieczorowe) oraz w Seminarium Karmelitów Bosych w Lublinie.

Ks. dr Wiesław Śmigiel prowadził wykłady w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie, w Instytucie Teologicznym Diecezji Pelplińskiej w Tczewie, w Instytucie Nauk o Rodzinie KUL oraz w Podyplomowym Studium Katechetyczno-Pastoralnym w Sandomierzu i Kielcach.

Ks. dr Marian Zając prowadził wykłady Wyższym Seminarium Duchownym w Tarnowie i wykłady w Podyplomowym Studium Katechetyczno-Pastoralnym w Sandomierzu i Kielcach.

S. dr Halina Wrońska prowadziła wykłady i ćwiczenia z katechetyki z postulantkami w Zgromadzeniu Sióstr Salezjanek oraz wykłady w Podyplomowym Studium Katechetyczno-Pastoralnym w Sandomierzu i Kielcach.

Ks. dr Paweł Mąkosa prowadził wykłady w Wyższym Seminarium Duchownym Księży Marianów w Lublinie oraz zajęcia na Wydziale Teologicznym UKSW w Radomiu.

Ks. dr Andrzej Kiciński prowadził wykłady i seminarium naukowe w Wyższym Seminarium Duchownym w Siedlcach i Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie – Sekcja św. Jana Chrzciciela w Siedlcach oraz wykłady w Podyplomowym Studium Katechetyczno-Pastoralnym w Sandomierzu i Kielcach.

III. ZAJĘCIA ZLECONE

W okresie sprawozdawczym zajęcia zleczone w Instytucie Pastoralno-Katechetycznym KUL prowadzili: ks. prof. dr hab T. Zasępa – ILH KUL; ks. dr S. Dyk – ILH KUL; prof. dr hab T. Kulik – AM w Lublinie; ks. dr hab. A. Drożdż – INoR; dr D. Kornas-Biela – WNS KUL; dr J. Szulich-Kałuża – WNS KUL; ks. dr Z. Krzyszowski – ITF; o. dr W. Bar – WPPKiA KUL; dr n. med. M. Olajossy – AM w Lublinie.

IV WYKŁADY ZAGRANICZNE

Pracownicy Instytutu Pastoralno-Katechetycznego prowadzili zajęcia we Lwowie na Ukrainie (ks. R. Kamiński, ks. S. Bielecki, ks. A. Tomkiewicz, ks. W. Przygoda; ks. K. Świąś, s. H. Wrońska). Ks. dr K. Świąś wygłosił wykłady w Róžomberoku (Słowacja). Ks. dr M. Zając wygłosił wykłady w Rektoracie Polskiej Misji Katolickiej Delegatur der DBK Hannover-Herdorf (Niemcy). Ks. dr A. Tomkiewicz prowadził wykłady w Eichstätt (Niemcy) i w Popradzie (Słowacja).

V AWANSE, STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE PRACOWNIKÓW

P. dr Helena Słotwińska 11 maja 2004 r. odbyła kolokwium habilitacyjne, a ks. dr Wiesław Przygoda tego dnia rozpoczął przewód habilitacyjny. W roku sprawozdawczym ks. Wiesław Śmigiel uzyskał tytuł doktora. O. dr Marek Fiałkowski zajął pierwsze miejsce w konkursie Pedagog Roku 2004 Wydziału Teologii KUL, zorganizowanym przez Samorząd Studentów Wydziału Teologii KUL, w kategorii: najlepiej prowadzący wykłady na IV roku Instytutu Nauk o Rodzinie KUL i na III roku Teologii B. Ks. mgr lic. W. Śmigiel w roku 2003/2004 został wybrany przez studentów teologii i INoR najlepiej prowadzącym ćwiczenia na Wy-

dziale Teologii i w Instytucie Nauk o Rodzinie. Ks. dr Paweł Mąkosa został sekretarzem Rady Wydziału Teologii KUL.

VI. SYMPOZJA I SESJE NAUKOWE

W roku sprawozdawczym sekcja katechetyki zorganizowana 3 sympozja:

1. Sympozjum „Katechezy radiowe” Siedlce 8.10.2003.
2. XXIV Ogólnopolskie Sympozjum Katechetyczne na KUL-u „Katecheza młodzieży” Lublin 14-15.11.2003.
3. XXXI Sympozjum KUL-UKSW „Młodzież i jej katecheza” Lublin 7.05.2004.

1. Referaty wygłoszone przez pracowników IPK na sympozjach zagranicznych

Ks. dr A. Tomkiewicz wygłosił referat *Psychosoziale Folgen der s.g. Abtreibung für das medizinische Personal*, Niemcy 22-24.08.2003 oraz *Der Frieden in der Welt im Sinne der Lehre von Johannes Paul II*, Feldkirch, Austria, 5-7.09.2003.

Ks. prof. S. Biellecki wygłosił referat *Znaki czasu* w WSD w Grodnie (Białoruś), 18.03.2004.

O. dr M. Fiałkowski wygłosił referat „*Znaki czasu*” a duszpasterstwo na Kursie Konferencji Franciszkanów Europy Wschodniej CEO w Krnowie (Republika Czeska), 9.07.2003, i referat *Franciszkańskie inspiracje w duszpasterstwie* na Kursie Konferencji Franciszkanów Europy Wschodniej CEO w Krnowie (Republika Czeska), 10.07.2003.

Ks. dr K. Świesz wygłosił referaty *Tradycja religijna i Wartości religijno-moralne* w Róžomberoku (Słowacja), 14-17.04.2004.

Ks. dr M. Zając wygłosił w Rektoracie Polskiej Misji Katolickiej Delegatury der DBK Hannover-Herdorf (Niemcy) następujące referaty: *Inicjacja w życie wiary zadaniem katechezy przedszkolnej* (29.11.2003); *Trzeba dużo umieć, by innych choć trochę nauczyć* (29.11.2003); *Katecheta, który wierzy, lecz nie rezygnuje z myślenia* (30.11.2003); *Wprowadzanie dziecka przedszkolnego we wspólnotę Kościoła* (6.03.2004); *Ocena jakiej potrzebuje uczeń Chrystusa* (7.03.2004); *Małe kroki w wielkiej sprawie wychowania* (7.03.2004).

2. Referaty wygłoszone na sympozjach krajowych

Ks. prof. S. Biellecki wygłosił referat *Tajemnica Eucharystii w Piśmie Świętym Nowego Testamentu* na interdyscyplinarnym, międzynarodowym sympozjum „Misterium Eucharystii” Olsztyn, 25-26.04.2004.

Ks. dr W. Przygoda wygłosił referat *Naśladować Chrystusa w postudze miłości* na sympozjum zorganizowanym przez Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Rzeszowie 11.11.2003.

Ks. dr K. Świesz wygłosił referat *Katolik polski w Unii Europejskiej* na Tygodniu Kultury Chrześcijańskiej w Mielcu 12.10.2003.

P. dr B. P a r y s i e w i c z wygłosiła referat *Wartości w wychowaniu do miłości*. Cieszyn, 13-14.10.2003.

Ks. prof. S. K u l p a c z y ń s k i wygłosił następujące referaty: *Konferencja dla nauczycieli*. Lublin, 16.10.2003; *Jaki katecheta dla współczesnej młodzieży*. Lublin, 14.11.2003; *Konferencja psychologów*. Kazimierz 30.11.2003; *Celebracje i obrazy w katechezie*. Przemyśl, 30.11.2003; *Niestrudzony świadek wiary*. Radom, 22.12.2003.

Ks. dr P. M ą k o s a wygłosił następujące referaty: *Młodzież w nauczaniu Jana Pawła II*. Radom, 23.11.2003; *Naśladować Chrystusa*. Czarna, 06.12.2003; *Chcemy ujrzeć Jezusa – Orędzie Jana Pawła II na XIX Światowy Dzień Młodzieży*. Radom, 15.05.2004.

Ks. dr M. Z a j ą c wygłosił referaty: *Trudności wychowawcze na katechezie*. Gosławice, 11.02.2004; *Zagadnienia prawne katechezy*. Tarnów, 27.02.2004; *Akcenty wychowawcze w katechezie młodzieży*. Gosławice, 21.04.2004.

Ks. dr A. K i c i ń s k i wygłosił referaty: *Problematyka przygotowania dzieci do przyjęcia I Komunii Świętej*. Mokobody, 5.10.2003; *Wybrane aspekty pontyfikatu Jana Pawła II*. Parczew, 12.10.2003; *Rola ruchów katolickich w Kościele*. Biała Podlaska, 7.12.2003.

VII. PRZEWODY NAUKOWE

1. Rozprawy doktorskie

W roku akademickim 2003/2004 pod kierunkiem pracowników IPK przygotowano 13 rozpraw doktorskich. Promotorami tych prac byli: ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpaczyński – 6; ks. prof. dr hab. Ryszard Kamiński – 4; ks. prof. dr hab. Stanisław Bielecki – 2; bp prof. dr hab. Kazimierz Ryczan – 1.

2. Prace licencjackie i magisterskie

W roku akademickim 2003/2004 pod kierunkiem pracowników Instytutu powstało i zostało obronionych 77 prac magisterskich. W roku sprawozdawczym 19 studentów II roku złożyło egzamin licencjacki i otrzymało tytuł licencjata teologii, w tym 6 na specjalizacji teologii praktycznej, 8 na duszpasterstwie rodzin i 5 na katechetyce.

3. Recenzje

W okresie sprawozdawczym pracownicy przygotowali: 1 recenzję profesorską (ks. prof. R. Kamiński), 2 recenzje habilitacyjne (bp prof. K. Ryczan – 1; ks. prof. S. Kulpaczyński – 1), 15 recenzji doktorskich (bp K. Ryczan – 1; ks. R. Kamiński – 3; ks. S. Kulpaczyński – 5; ks. S. Bielecki – 6), 11 recenzji programów i podręczników do katechizacji (ks. M. Zajac – 7; ks. A. Kiciński – 4) oraz 117 recenzji prac magisterskich i licencjackich.

VIII. GOŚCIE ZAGRANICZNI

Katedra Katechetyki Integralnej gościła na XXXI Sympozjum KUL-UKSW (7.05.2004 r.) ks. rektora Gianfranco Saba z Istituto Euromeditareneo z Tempio Pausania z regionu Sardynia z Włoch. Wygłosił on wykład *Współczesne duszpasterstwo młodzieży*, w którym stwierdził, że w dobie globalizacji potrzebna jest ciągła i wspólna refleksja nad proponowaniem wiary współczesnemu młodemu pokoleniu. Podkreślał, że współczesne duszpasterstwo posiada wiele projektów katechetycznych, które charakteryzują się zagospodarowaniem tylko jakiegoś sektora życia młodzieży. Mówił o konieczności opracowania strategii działania, która jednoczyłaby całe życie młodego człowieka. Przywołując postać św. Augustyna, stwierdził, że konieczna jest pomoc młodym, aby „powrócili do siebie samych”, aby nauczyć ich, że odpowiedzi na nurtujące ich pytania mogą znaleźć w swoim sumieniu, o ile nabędą umiejętności słuchania Słowa Bożego i pozwolą Mu rozbrzmiewać w swoim sercu. Ukazując również, że współczesny świat wśród tysiąca propozycji dla młodych nie ma projektu jednoczącego, wskazał na Ojca Świętego i jego nauczanie, aby stamtąd czerpać inspirację do opracowania współczesnej integralnej propozycji katechezy młodzieży. Po jego pobycie została podpisana międzynarodowa umowa o wzajemnej współpracy między KUL a Istituto Euromeditareneo z Tempio Pausania z regionu Sardynia z Włoch.

IX. PUBLIKACJE ZA ROK AKADEMICKI 2003/2004

Pracownicy IPK opublikowali w roku akademickim 2003/2004 6 pozycji książkowych:

1. P. dr H. S ł o t w i ń s k a. *Kształtowanie postaw religijnych na katechezie*. Lublin: Polihymnia 2004.
2. *Nova et Vetera leżańskiej Fary*. Red. H. Słotwińska. Lublin: Polihymnia 2003.
3. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Ślubuje ci. Homilie ślubne*. Częstochowa 2003.
4. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Dovolt'e det'am prichadzat' ku mne. Kazne pre deti na rok C*. Trnava 2003.
5. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Twemu Sercu cześć składamy. Homilie dla dzieci na pierwsze piątki*. Kraków 2004.
6. *Katecheza młodzieży*. Red. S. Kulpaczyński. Lublin: Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego 2003.

Ponadto pracownicy IPK opublikowali 68 artykułów naukowych:

1. Ks. bp prof. K. R y c z a n. *Religijność Polaków w opinii duszpasterza*. „Ate-neum Kapłańskie” 2003 nr 2-3 s. 206-217.
2. Ks. prof. R. K a m i ń s k i. *Pastoralny wymiar II Synodu Plenarnego*. W: *Liturgia w dokumentach II Polskiego Synodu Plenarnego*. Red. K. Matwiejuk. Radom 2003 s. 7-15.
3. Ks. prof. R. K a m i ń s k i. *Życie i działalność naukowo-dydaktyczna Bpa K. Ryczana w KUL*. „Roczniki Teologiczne” [RT] 51:2004 z. 6 s. 9-15.
4. Ks. prof. R. K a m i ń s k i. *Wkład ks. prof. W. Piwowarskiego w rozwój teologii pastoralnej*. RT 51:2004 z. 6 s. 311-320.

5. Ks. prof. S. K u l p a c z y ń s k i. *Ocena jako środek dyscyplinujący*. W: *Dyscyplina w szkole i na katechezie*. Red. R. Chałupniak, J. Kostorz, J. Kochel. Opole: Wydawnictwo Opole 2003 s. 175-191.
6. Ks. prof. S. K u l p a c z y ń s k i. *Jak poznawać młodzież*. W: *Katecheza młodzieży*. Red. S. Kulpaczyński. Lublin: Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego 2003 s. 293-305.
7. Ks. prof. S. K u l p a c z y ń s k i. *Jaki katecheta dla współczesnej młodzieży*. W: *Katecheza młodzieży*. Red. S. Kulpaczyński. Lublin: Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego 2003 s. 99-120.
8. Ks. prof. S. K u l p a c z y ń s k i. *Młodzież i jej katecheza w opinii wybranych grup licealistów i studentów Teologii KUL*. W: *W trosce o młodzież. Edukacja, praca, obywatelstwo*. Red. J. Niewęglowski. Warszawa: Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego 2004 s. 227-236.
9. Ks. prof. S. K u l p a c z y ń s k i. *Katecheza w rodzinie nie zrealizowane pragnienie Kościoła*. W: *Katecheza w służbie wiary*. Red. W. Janiga, T. Kocór. Przemyśl: Wydawnictwo Archidiecezji Przemyskiej 2004 s. 185-198.
10. Ks. prof. S. K u l p a c z y ń s k i. *Sprawdzanie i ocenianie w katechezie*. W: *Dydaktyka katechezy*. Cz. II. Red. J. Stala. Tarnów: Biblos 2004 s. 107-156.
11. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Zanik sacrum we współczesnym świecie jako problem pastoralny*. RT 51:2004 z. 6 s. 41-58.
12. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Sacrum i profanum dzisiaj*. KPD 2-2003, s. 149-160.
13. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *K nowej ewangelizacji*. „Disputationes scientificae” 2:2002 nr 4 s. 27-41.
14. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Używający trucizn nie odziedziczają królestwa niebieskiego (Ga 5, 21-22). Pierwsi chrześcijanie a narkotyki*. „Niedziela” [Kielecka] 22.06.2003 s. 1. 3.
15. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Pismo święte w życiu i posłudze pasterskiej przełożonych wspólnot według 2 Tm 3,14-17*. KPD 2003 nr 5 s. 478-403.
16. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Nowy Testament o przemocy. Das neues Testament und die Gewalt*. „Keryks”. Międzynarodowy Przegląd Katechetyczno-pedagogiczno-religijny. Internationale Religionspedagisch – katechetische Rundschau. 2:2003 nr 1 s. 13-23.
17. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Stary Testament o małżeństwie. Ideal i rzeczywistość*. „Kieleckie Studia Teologiczne” 2003 nr 2 s. 83-101.
18. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Posługa słowa Bożego w życiu wspólnoty parafialnej*. W: *Nova et Vetera Leżajskiej Fary* 2003 nr 1 s. 51-64.
19. Ks. prof. S. B i e l e c k i. *Jezus a wspólnota małżeńska*. W: *Z potrzeby serca... Księga jubileuszowa dedykowana księdzu doktorowi Edwardowi Pohoreckiemu dyrektorowi Instytutu Wyższej Kultury Religijnej przy KUL*. Red. Z. Krzyszowski i in. Lublin 2004 s. 273-287.
20. P. dr H. S ł o t w i ń s k a. *Agresja i przemoc wśród młodzieży*. W: *Katecheza młodzieży*. Red. S. Kulpaczyński. Lublin: Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego 2003 s. 307-333.
21. P. dr H. S ł o t w i ń s k a. *Rozwój postaw religijnych*. RT 51:2004 z. 6 s. 175-194.

22. P. dr H. S ł o t w i ń s k a. *Błogostawieństwa w Nowym Testamencie*. W: *Słowo Boże na ambonie. Materiały i kazania*. Jarosław 2003 cz. 2 s. 110-124.
23. P. dr H. S ł o t w i ń s k a. *Program nauczania religii a błogostawieństwa*. W: *Słowo Boże na ambonie. Materiały i kazania*. Jarosław 2003 cz. 2 s. 125-132.
24. Ks. dr W P r z y g o d a. *Parafia jako komunio*. „Dobry Pasterz” 2003 nr 28 s. 130-144.
25. Ks. dr W. P r z y g o d a. *Miłość preferencyjna Kościoła do ubogich i odepchniętych. Aspekt teologiczno-pastoralny*. „Studia Diecezji Radomskiej” 5:2003 s. 339-354.
26. Ks. dr W P r z y g o d a. *Umiłować Chrystusa we wspólnocie z niepełnosprawnymi*. W: *59 Tydzień Miłosierdzia*. Red. Komisja Charytatywna Konferencji Episkopatu Polski. Warszawa: Pro Caritate 2003 s. 2-8.
27. Ks. dr W P r z y g o d a. *Katechetyczny wymiar postęgi charytatywnej Kościoła*. W: *Katechizować dzisiaj. Problemy i wyzwania*. Red. J. Stala. Kielce: Jedność 2004 s. 481-498.
28. Ks. dr W P r z y g o d a. *Praca charytatywna w kręgu rodziny w świetle nauczania Kościoła współczesnego*. „Perspectiva. Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne” 2:2003 nr 2 s. 123-141.
29. Ks. dr W. P r z y g o d a. *Postęga charytatywna w świadomości wiernych i duszpasterzy*. „Roczniki Teologiczne” 51:2004 z. 6 s. 123-139.
30. Ks. dr W P r z y g o d a. *Postęga charytatywna Kościoła wobec osób niepełnosprawnych*. „Homo Dei” 73:2004 nr 1 s. 59-70.
31. O. dr M. F i a ł k o w s k i. *Parafia wobec sekt*. W: *Efektywne zarządzanie parafią*. Sierpień J 1.6. Warszawa: Raabe 2003 s. 1-16.
32. O. dr M. F i a ł k o w s k i. *Parafia wobec ekologii*. W: *Efektywne zarządzanie parafią*. Grudzień J 1.7. Warszawa: Raabe 2003 s.1-10.
33. O. dr M. F i a ł k o w s k i. *Zaangażowanie polityczne katolików w świetle „Noty doktrynalnej o niektórych aspektach działalności i postępowania katolików w życiu politycznym”* RT 51:2004 z. 6 s. 81-95.
34. O. dr M. F i a ł k o w s k i. *Wybrana bibliografia polska dotycząca duszpasterstwa*. „Teologia w Polsce” 21:2003 nr 73 s. 23-32.
35. Ks. dr K. Ś w i ę s. *Nauka społeczna Kościoła a teologia praktyczna*. RT 6:2004 s. 59-68.
36. Ks. dr K. Ś w i ę s. *Wkład Księdza Prof. Władysława Piwowarskiego w rozwój katolickiej nauki społecznej*. RT 51:2004 z. 6 s. 301-310.
37. Ks. dr K. Ś w i ę s. *Zasady życia społecznego a terytorialne struktury pośrednie*. W: *Przekonania i odpowiedzialność*. Red. A. Drożdż, M. Drożdż. Kielce 2003 s. 37-56.
38. Ks. dr K. Ś w i ę s. *Spółeczno-religijne korelaty powołań. Szkic socjologiczny*. „Ateneum Kapłańskie” 2003 nr 2-3 s. 313-328.
39. Ks. dr K. Ś w i ę s. „*Struktury pośrednie*” W: *Encyklopedia nauczania społecznego Jana Pawła II*. Red. A. Zwoliński. Radom 2003 s. 498-504.
40. Ks. dr W. Ś m i g i e l. *Czytelnictwo religijne w parafii*. „Efektywne zarządzanie parafią” 2003 nr 12 J. 1.8 s. 1-17.
41. Ks. dr W. Ś m i g i e l. *Czytelnictwo katolickich stron w Internecie*. RT 51:2004 z. 6 s. 233-246.

42. Ks. dr A. T o m k i e w i c z. *Obraz siebie i innych ludzi a doświadczenie religijne. Interpretacja w świetle analizy transakcyjnej*. W: *Przekonania i odpowiedzialność*. Red. A. i M. Drożdż. Kielce 2003 s. 123-136.
43. Ks. dr A. T o m k i e w i c z. *Der Frieden ist das letzte Wort der Geschichte*. „Zeit-Fragen” (Zürich) nr 3 (26.01.04) s. 8.
44. Ks. dr A. T o m k i e w i c z. *Psychosomatyka – leczenie człowieka a nie choroby*. „Rocznik Żyrardowski” T. II, Żyrardów 2003 s. 97-113.
45. Ks. dr A. T o m k i e w i c z. *Podstawowe sposoby prowadzenia poradnictwa małżeńsko-rodzinnego w parafii*. W: *Efektywne zarządzanie parafią 12:2003* Wyd. Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza s. 1-19.
46. P. dr B. P a r y s i e w i c z. *Religijny wymiar macierzyństwa. Wybrane aspekty*. W: *Przekonania i odpowiedzialność*. Red. A. M. Drożdż. Kielce 2003 s. 181-203.
47. P. dr B. P a r y s i e w i c z. *Funkcja i ranga miłości w wychowaniu i życiu społecznym. Zagadnienia wybrane*. RT 51:2004 z. 6. s. 107-121.
48. P. dr B. P a r y s i e w i c z. *Podstawowe sposoby prowadzenia poradnictwa małżeńsko-rodzinnego w parafii*. W: *Efektywne zarządzanie parafią 12:2003*. Wyd. Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza s. 1-19.
49. Ks. dr M. Z a j ą c. *Dekada polskiego wydania Katechizmu Kościoła Katolickiego. Próba oceny konsekwencji dla katechezy*. RT 51:2004 z. 6 s. 159-173.
50. Ks. dr M. Z a j ą c. *Agresja wśród młodzieży jako problem katechetyczny*. W: *Katecheza młodzieży*. Red. S. Kulpaczyński. Lublin: Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego 2003 s. 335-371.
51. Ks. dr M. Z a j ą c. *Katecheza parafialna*. W: *Wybrane zagadnienia katechetyki*. Red. J. Stala. Tarnów: Biblos 2003 s. 144-174.
52. Ks. dr M. Z a j ą c. *Katecheza przed wizytacją kanoniczną parafii*. W: *Przekonania i odpowiedzialność*. Red. A. Drożdż, M. Drożdż. Kielce: Jedność 2003 s. 57-71.
53. Ks. dr P. M ą k o s a. *Koncepcja katechezy integralnej w ujęciu ks. prof. M. Majewskiego*. „Studia Diecezji Radomskiej” 5:2003 s. 299-314.
54. Ks. dr P. M ą k o s a. *Młodzież nadzieją Kościoła i świata – papieskie wskazania dla młodzieży*. „Zeszyty Formacji Katechetów” 1:2004 s. 51-56.
55. Ks. dr P. M ą k o s a. *Emigracja młodzieży jako wyzwanie dla katechezy*. „Katecheta” 5:2004 s. 62-65.
56. Ks. dr P. M ą k o s a. *O zawierzeniu i naśladowaniu Maryi*. W: *Słowo pasterskie ogłaszające program duszpastersko-katechetyczny na rok szkolny 2003/2004*. Red. Z. Zimowski. Radom: AVE 2003 s. 17-18.
57. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Duszpasterstwo katechetyczne w parafii w świetle Dyrektorium Katechetycznego dla Kościoła Katolickiego w Polsce*. RT 51:2004 z. 6 s. 141-156.
58. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Kronika Instytutu Pastoralno-Katechetycznego*. RT 51:2004 z. 6, s. 339-350.
59. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Prace dyplomowe w Instytucie Pastoralno-Katechetycznym KUL oraz innych uczelniach prowadzone przez pracowników Instytutu w roku akademickim 2002/2003*. RT 51:2003 z. 6 s. 352-356.

60. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Dyrektorium Katechetyczne Kościoła Katolickiego w Polsce*. „Kwartalnik Pasterski Diecezji Siedleckiej” 1:2003 nr 2, s. 155-163.
61. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Podstawa programowa Kościoła Katolickiego w Polsce*. „Kwartalnik Pasterski Diecezji Siedleckiej” 1:2003 nr 3 s. 256-264.
62. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Program nauczania religii dla przedszkola*. „Kwartalnik Pasterski Diecezji Siedleckiej” 2:2004 nr 4 s. 334-342.
63. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Katecheta specjalny*. W: *Katecheza specjalna dzisiaj*. Red. J. Stala. Kielce: Jedność 2003 s. 39-53.
64. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Tożsamość ludzi młodych w nauczaniu Jana Pawła II podczas pielgrzymek do Polski*. W: *Katecheza młodzieży*. Red. S. Kulpaczyński. Lublin: Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego 2003 s. 271-292.
65. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Wybrane funkcje stosowania symboli w katechezie*. W: *Komunikacja w katechezie*. Red. J. Zimny. Sandomierz: Drukarnia Diecezjalna Sandomierz s. 55-68.
66. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Prawa rozwoju osoby i wspólnoty ludzkiej w kontekście pedagogiki i Magisterium Kościoła*. W: *Pedagogika pastoralna*. Red. M. Marczewski. Lublin: Polihymnia 2003 s. 73-82.
67. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Formacja społeczna młodych Polaków w nauczaniu Jana Pawła II*. W: *Katecheza w ujęciu Jana Pawła II*. Red. J. Zimny. Sandomierz: Drukarnia Diecezjalna Sandomierz 2004 s. 125-135.
68. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Formacja młodzieży w nauczaniu Jana Pawła II podczas pielgrzymek do Polski*. W: *Katechizować dzisiaj. Problemy i wyzwania*. Red. J. Stala. Kielce: Jedność 2004 s. 177-192.

Pracownicy IPK opublikowali 11 recenzji, sprawozdań i komunikatów:

1. Ks. prof. R. K a m i ń s k i. *Instytut Pastoralno-Katechetyczny*. „Przegląd Uniwersytecki” [KUL] 16:2004 nr 1 s. 23-25.
2. P. dr H. S ł o t w i ń s k a. Rec.: F. D r ą c z k o w s k i. *Metoda wykresograficzna w katechezie*. RT 50:2003 z. 6 s. 330-332.
3. Ks. dr W. P r z y g o d a. Rec.: *Teologia pastoralna*. Red. R. Kamiński. T. 1. *Teologia pastoralna fundamentalna*. Lublin 2000 ss. 448; T. 2. *Teologia pastoralna szczegółowa*. Lublin 2002 ss. 660. Wydawnictwo Atla 2. „Roczniki Teologiczne” 51:2004 z. 6 s. 366-370.
4. O. dr M. F i a ł k o w s k i. *Komunikat dotyczący tematyki badawczej specjalizacji teologii praktycznej Instytutu Pastoralno-Katechetycznego KUL wygłoszony na sesji naukowej „Pastoralny wymiar II Polskiego Synodu Plenarnego” Rabka 22-23.05.2003*. RT 51:2004 z. 6 s. 357-358.
5. Ks. dr W. Ś m i g i e l. *Spotkanie Sekcji Pastoralistów Polskich (Myczkowce, 27-29 kwietnia 2003)*. RT 51:2004 z. 6 s. 359-362.
6. S. dr H. W r o ń s k a. *Katecheza młodzieży. Sympozjum katechetyczne*. „Przegląd Uniwersytecki” 15:2003 z. 6 s. 22.
7. Ks. dr A. K i c i ń s k i. Rec.: T. Ś m i e c h (red.). *Program nauczania religii i nowe podręczniki dla gimnazjum*. „Katecheta” 47:2003 nr 7-8 s. 142-143.

8. Ks. dr A. K i c i ń s k i. Rec.: T. Ś m i e c h (red.). „W rodzinie dzieci Bożych” *Program nauczania i podręczniki dla klas I-III*. „Katecheta” 48:2004 nr 4 s. 74-75.
9. Ks. dr A. K i c i ń s k i. Rec.: T. Ś m i e c h (red.). „W przyjaźni z Bogiem” *Program nauczania i podręczniki dla klas IV-VI*. „Katecheta” 48: 2004 nr 4, s. 76-77.
10. Ks. dr A. K i c i ń s k i. *Symbole w katechezie. XXX sympozjum katechetyczne KUL-UKSW*. „Przegląd Uniwersytecki” [KUL] 15:2003 nr 3 s. 15.
11. Ks. dr A. K i c i ń s k i. Rec.: Ks. K. M i s i a s z e k. *Koncepcja nauczania religii katolickiej w publicznej szkole włoskiej po konkordacie z 1984 roku*. RT 51:2004 nr 6 s. 371-374.

Pracownicy IPK opublikowali również wiele innych artykułów o charakterze naukowo-publicystycznym w następujących czasopismach: „Niedziela”, „Gość Niedzielny”, „Dobry Pasterz”, „Pielgrzym”, „Przegląd Uniwersytecki”, „Katecheta” i „Teologia w Polsce”

X. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA DLA INSTYTUTU PASTORALNO-KATECHETYCZNEGO

Sekcja katechetyki zorganizowała w dniach 14-15.11.2003 r. XXIV Ogólnopolskie Sympozjum Katechetyczne na KUL-u pt. „Katecheza młodzieży”, które zgromadziło ok. 1000 uczestników. IPK przygotował księgę pamiątkową ku czci bpa prof. Kazimierza Ryczana w 65. rocznicę urodzin. Ks. dr. P. Mąkosa został wybrany na sekretarza Wydziału Teologii KUL. P. dr Helena Słotwińska 11.05.2004 zdała egzamin habilitacyjny.

Z udziałem Dziekana Wydziału Teologii ks. prof. dr hab. Jerzego Pałuckiego 25.05.2004 zostały przeprowadzone wybory dyrektora i sekretarza Instytutu. Na kolejną kadencję dyrektorem IPK został wybrany ks. prof. dr hab. R. Kamiński. Sekretarzem IPK został wybrany ks. dr W. Śmigiel. Redaktorem naczelnym „Roczników Teologicznych” z. 6: Teologia pastoralna został wybrany ks. R. Kamiński, a sekretarzem ks. W. Śmigiel. Do Komitetu Redakcyjnego wybrano H. Słotwińską, ks. A. Tomkiewicza, ks. W. Przygodę i ks. A. Kicińskiego.

IPK w dniach 4-5.06.2004 zorganizował wyjazd integracyjny do Instytutu Teologicznego im. bł. W. Kadłubka w Sandomierzu, gdzie prowadzi Studia Podyplomowe Katechetyczno-Pastoralne.

Opracował ks. Andrzej Kiciński